

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: Bergen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: Bergen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗА НАМОВУ ДО СТРАЙКУ ПОСТАВЛЕНО ПІД СУД 30 МАЙНЕРІВ

ПІТСБУРГ. — Федеральна лава присяжних судів рішила потягнути до судової відповідальності 30 углекопів за знехтування федерального закону, що забороняє страйк у підприємствах контрольованих урядом. Усі пізвані є або урядовці або члени юнії Злучених Майнерських Робітників Америки. Протистрайковий закон має обов'язуючу силу від 26 червня 6. р. Пізваним закидає прокуратор, що вони або намовляли до страйку, або просто не допускали інших робітників до праці в часі, як закон уже ввійшов у силу. Колиб пізваних федеральний суд признав винними, вони підлягають карі грошевої до висоти \$5,000, або одного року в'язниці або цього й того.

Між обжалованими є кількох, що мають слов'янські імена. В майнах пїтсбурської округи переважає число робітників є слов'янського походження.

ВИСИЛАЮТЬ ДОПОМОГУ ДЛЯ РОСИ ВАРТОСТИ ПОНАД \$6,000,000.

НЮ ЙОРК. — Із Злучених Держав вислано до советської Росії допомогових матеріалів вартости \$6,249,541 за першу половину біжучого року. Це стверджено на бенкеті уладженім в Клубі Банкірів. На ньому були приявні члени комітету „Рошен Вор Рїліф“ з головою Едвардом С. Картером, советський консул Евген Кіселеф та запрошені гості. Рахують, що кожного місяця йде допомога до Советів з Америки вартости одного мїліона доларів. Допомоговий комітет має свої розгалуження в 385 місцевостях Злучених Держав, а з ним співпрацюють сотки товариств та організацій.

ГОВЕРНОР ВВАЖАЄ РАСОВЕ ПИТАННЯ ЗА СТЕЙТОВУ СПРАВУ.

ЧАРЛОТ (Норт Керолайна). — Говернор Олін Д. Джанстон дз Савт Керолайни виголосив промову на засіданні Торговельної Палати про трактування нігрів в Злучених Державах. Він замітив, що для побороювання заграничного ворога треба організованої співпраці усіх 48 стейтів, але для наладження расових відносин покликаний уряд кожного стейту окремо, бо це проблема домашня, до якої федеральний уряд не повинен вмшуватись.

Джанстон замітив теж, що безпосередньо після тенерішної війни ми мусимо розпочати другу, нутрішню війну, „щоб наладати відносини звязані з поворотом вояків, безробіттям, та бюрократичною системою“.

БРОВАРНИКИ ПАЙКУЮТЬ ПИВО.

НЮ ЙОРК. — У шїлій ньюйорській округі нестаче пива, бо броварники не можуть дістати зерна на солод. Ситуація погіршується тим, що утруднений довіз із хліборобських околиць. З огляду на це броварники пайкують пиво при доставі до ресторанів.

ПІВНІЧНО-СХІДНІ СТЕЙТИ ЗАГРОЖЕНІ НЕДОСТАЧЕЮ МОЛОКА.

ВАШІНГТОН. — Департамент хліборобства через своє бюро хліборобської економіки оголосив погляд на постачання молока в північно-східних стейтах. В комунікаті кажеться, що в першій половині 1943 року положення було майже таке саме, як в першій половині минулого року. Одначе на будуче ситуація може бути гірша, бо продукція молока в цих околицях маліє на 1 до 3 відсотки. З цих самих причин само місто Ню Йорк є загрожене нестачею молока. Для міста Ню Йорку передбачена нестача на 7 відсотків на місяць листопад. На тім потерплять головно продавці мороженого („айскрім“).

ЗИСКИ ФАБРИК СТРІЛЬНОГО ПОРОХУ.

НЮ ЙОРК. — Із фінансового звіту за останнє чвертьріччя звісної фабрики Е. І. ді Понд де Немурс енд Ко., що займається виробом стрільного пороху, показується, що по заплаченню всіх видатків і податків остала надвижка як чистий зиск у висоті \$14,816,186 дол. Осідок підприємства є в місті Вільмінгтон, Дел., але воно має свої фабрики пороху й амуніції в різних місцевостях.

КРИТИКУЮТЬ ПРОМОВУ ВОЛЕСА.

ВАШІНГТОН. — Републіканський сенатор Джерард П. Най піддав гострій критиці вислови з промови віцепрезидента Волеса, виголошеної в Дїтроїт, про американських фашистів. Най міркує, що промова була обрахована на викликання настрою, потрібного для Демократичної Партії у її підготові до виборчої кампанії в 1944 році. Тому, що Волес злучив так званих „ізоляціонїстів“ та „інтервенціонїстів“ із новим словом „американських фашистів“. Най приходить до висновку, що теперішня адміністрація хоче підготувати відновдні виборчі гасла проти всякої опозиції серед громадянства проти Нового Розвудіау, що тенер є при владі у Вашингтоні.

Контроля У. Н. Союзу при праці

Від понедїлка, 26. липня, уряд ує в доміші Українського Народного Союзу в Джерзі Сіті Годовна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу. До Контрольної Комісії належать: Дмитр Капітудз з МекАду, д-р Амвросій Кїбзей із Дїтроїту, д-р Володимир Галдан із Фїлadelphїї, адвокат Роман Смує і Степан Куронає із Шїкага. Праця потриває мабуть цілий тиждень.

АМЕРИКА ОБЖАЛОВАЄ В ЗРАДІ СВОЇХ ГРОМАДЯН ДІЯЛЬНИХ ЗАГРАНИЦЕЮ

ВАШІНГТОН. — Генеральний прокуратор Френсіс Бїлдє подає до прилюдного відома, що уряд Злучених Держав не буде толерувати ніяких зазія своїх громадян, авернення проти державних інтересів із заграниці. Хто вслугується ворогові в якийнебудь спосіб, буде потягнений до судової відповідальности як зрадник держави, як лише влада буде могла аніких прїтеримати. Даючи вислів такої практиці генеральний прокуратор оголосив імена 8 „аренегатів“, американських громадян, що були, або ще є нині як пропагандисти, радіо-промовці та листьменники в кряях Осї, отже в Італії та Німеччині. Між обжалованими є здебільша американські кореспонденти, що були діяльнї в Європі ще перед війною. За аніжком двох натуралїзованих, всі інші є родонїтї американці. Іх їде такасама кара, як інших зрадників держави у війні, отже кара смерті.

ЗАСУДЖЕНІ ВОЯКИ ВТЕКЛИ З ВІЗНИЧНИХ БАРАКІВ

ВОТЕРТАВН (Ню Йорк). — П'ять вояків-вїзнів утекло із вїськового вїзничного табору в Пайн Кемп. Табор обїймає 114,000 акрів землі, отже є можливість, що вони ще на територїї табору. Двох із вояків відслідкували присуд 15 літ, а інші мали кару пївроку вїзниці. Зорганїзовано погоню в шїлій околиці північної частини стейту.

ВВЕДЕНО В ЖИТТЯ ВСПЯТНІ ЦІНИ В РЕСТОРАНАХ

НЮ ЙОРК. — У шїлій ньюйорській округі, між містом Ню Йорк і Вашингтон, введено в життя вспятні ціни із початком квїтця. Влада звертає увагу, що порції м'яса та інших харчів не можуть бути менші внаслідок зміни ціи. Хто ломить цю постанову, буде потягнений до судової відповідальности. Доноси можуть вносити гості, що муються покривдені, коли вони замовляють харчі в ресторанах. Зажаєння можна вносити до Бюра Воєнних Цїн і Пайкування.

Становище Америки до італійського перевороту

Підчас своєї пресової конференції секретар стейту Кордел Гол подає уперше становище американського уряду до італійської ситуації. Гол передусім заперечив вістку, що уряд Злучених Держав був у звязку з маршалом Бадоліо. Справи переговорів з королем Італії Гол не обговорював з президентом Рузвелтом і не брав під увагу в департаментї стейту. Далі Гол заявив, що упадок Мусолїні його не дивує, бо фашизм має у собі зародки власного упадку. Конець Мусолїні це перший крок до повалення фашизму. Дальший хїд подій залежить передусім від розвою мїлітарних справ. Покищо американський уряд не має нішого пляну, як далі воювати з усіх сил. Гол заявив, що Альянти ледва чи змодїфікують для Італії домагання безумовної здачі.

Урядники в Вашингтоні вважають кабінет Бадолїа за націоналістично-вїськовий уряд, що має на ціи обєднати Італію для спротиву Альянтам.

УРЯД ВОЄННОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО БАДОЛІА І КОРОЛЯ

У своїх радіових програмах, призначених для Італії й решти Європи, Уряд Воєнної Інформації характеризував Італійського короля як „моронського королика“ й „фашистського короля“, а маршала Бадолїа як визначного фашиста, котрий свого часу запевняв Мусолїні, що Італія стане велика під його „непомільним проводом“.

НАЦІСТИЧНА ПРОПАГАНДА ПОМЕНШУЄ ЗНАЧІННЯ ПЕРЕВОРОТУ

БЕРН. — Нацїстичний уряд ще далі не дає своєї опїнії про значіння нутрішнього перевороту в Італії. Міністерство заграничних справ збуло питання в шїй справі заявою, що знїкнення Мусолїні з політичного виднокруга по 20 роках правління це чисто нутрішня Італійська справа. Нацїсти одначе вже покинули викрут, що Мусолїні шїбито уступив спрїчини здоров'я.

„З німецької границі“ прийшла вістка до одної британської газети, що Гїтлер полетїв зо східного фронту до Берліна на конференції в справі Італійської кризи.

Уступлення Мусолїні викликало радість у Франції, де сподїваються скорого відмікнення Італійських вїйськ зо Савої.

ОДНОГО ВОРОГА МЕНШЕ. — Японський корабель при березї Гвадалканалу авернувся передом до неба, а задом до морських глибин, де потонула більшість його залоги. Його поцілили були бомби американців.

БАДОЛІО ФОРМУЄ КАБІНЕТ І ПРОГОЛОШУЄ ВОЄННИЙ СТАН

БЕРН. — Встановлений італійським королем новий премїєр Італії, маршал Пїєтро Бадолїо, поспїшно створив свій міністерський кабінет і негайно проголосив у шїлій Італії воєнний стан. У своїй заяві про кабінет Бадолїо каже, що це є тимчасовий вїйськовий уряд, котрий буде ділати на основі повновластей від короля, а воєнний стан виправдує потребою публічного порядку.

У новому міністерському кабінеті є тільки два бувші члени фашистського кабінету. Мусолїні, один на постї міністра вїйни, а другий на постї міністра воєнної продукції; ні один з них одначе не належить до тої крайної групи фашистів, що готова була пожертвувати асім, аби тільки удержатись при владі. Інші міністри були теж занятї в фашистському уряді, але на нижчих позиціях.

Проклямація про воєнний стан піддає поліцію й мїліцію під прикази армії. Нікому не вїльно виходити з дому від заходу сонця до сходу. Вїймки становлять священники, лікарї й повитухи. Для перезїзду поїздом треба пропуску. Всї публічні мїсця-мають закриті по заході сонця. Збори більше ніж трьох осіб заборонені.

У місцевих дипломатичних кругах акція італійського уряду робить вражіння, що йому ходить передусім за те, аби створити щось у роді солідного національного фронту, аби при його допомозі виторгувати від Альянтів кращі умовини капїтуляції.

ІТАЛІЙЦІ ВИТАЮТЬ УПАДОК ФАШИЗМУ.

БЕРН. — Сюди приходить багато вісток, які вказують на велику радість, яка запанувала серед італійців знагоди упадку режиму Бенїта Мусолїні.

У всіх найбільших містах Італії через цілий день по упадку Мусолїні відбувались публічні демонстрації радості. В деяких містах ці демонстрації переходили в виступи проти фашистів. Найкрайніший приклад такого зриву мав місце в Міляні, де демонстранти вдерлися до редакції Мусолїнієвої газети, котра вважалася Мекою фашизму, і знїщили нутрішні урядженія газети.

П'ять лївих партій, а саме: Національна Партія, Христїянсько-Демократична Партія, Комунїстична Партія, Партія Лїберальної Відбудови й Соціалїстична Партія, видали спільний манїфест до італійців, у котрім називають панування фашизму болючою примарою, підчас котрої „роспушено звїрські прїстрасти, рострачено більшу частину національного богатства, обїдено совість, удержуванням системи корупції й нездарности, втягано націю в війну, якої вона не хотїла. Манїфест домагається неволемиого покарання людей, які відповідають за ті нещастя.

Італійська преса на різний спосіб дає вислів народній радості сприводу упадку Мусолїні. Назвагал ці вислови зводяться до слів: Мусолїні пішов: ми вїльнї.

ДЕ МУСОЛІНІ?

Доля й місце побування Мусолїні ще невідомі. Ходять про це різні чулки. До Берна й Стокгольму прийшли вісти, що зломаний Мусолїні пробував утікати з держави, котру він довів до краю руїни, і шукати схоронища в державі свого союзника й наслідувача, але італійська поліція його пїймала. За одною вісткою, він знаходиться під важкою сторожею в одній вїлї під Римом. На всякий випадок його вже нема в Венецькому Палацу в Римі.

АМЕРИКАНЦІ ДАЛІ НАСТУПАЮТЬ НА СХІДНУ СИЦИЛІЮ.

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Переможна сема американська армія далі поступає скоро на схід по „лінії Етнї“. По дорозі вона забрала за один день 7,000 бранців, у тому числі 6 генералів і 1 адмірала, поповняючи число всіх бранців, узятих на Сицилії, до 70,000.

Нїмці кинули проти американців 29 дивїзїю моторизованої піхоти, збільшаючи цим число оборонців Мессїні до 97,000. Аліантські літаки били по портї Міляццо, котрого тепер держави Осї вживають по розбиттю бомбардуванням портових приспосіблень у Мессїні.

ЩЕ ОДНО БОМБАРДУВАННЯ ГАМБУРГА.

ЛОНДОН. — Американські літаючі фортеці вдарили знову по німецькому портї Гамбурзі, як також по портах Вїльгельмсгафенї й Везермїнде. Рейд на Гамбург був четвертим за два дні. Бритійські літаки зробили рейд на Есен, центр німецької сталєвої промисловости.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАБРАЛА 70 СІЛ.

ЛОНДОН. — У своїм дальшїм наступі на нацїстичну базу в Орелї, червона армія посунула свої лінії на 6 миль наперед, забираючи по дорозі 70 місцевостей та вбиваючи 5,000 ворожих вояків. Російські вїйська знаходяться тепер 8 миль від брам міста.

Проф. Микола Чубатий

Російська протиукраїнська пропаганда в Америці

Перед кількома днями дали ми взір польської протиукраїнської пропаганди в бюлетені Фондації Пулаского. Ми бачили, як деякі пропагандисти з цієї фондації навіть всупереч інтересам польського народу ще нині не хотять видіти, що Україна це ні російська ні польська земля, тільки земля іншого від поляків та від москалів ріжного українського народу, з яким полякам не то що треба жити як з добрим сусідом, але хто знає чи не є кінечним навіть вважатися проти спільної загрози з боку німецького напорозу зі заходу та російського зі сходу.

Всеж такі пан Дволяк з фондації Пулаского не є одиноким, він має також товаришів по противній стороні політичної барикади, серед російських кругів, що пишуть таке саме, як він, що немає української нації, тільки ще з малим додатком, що Україна це від правіків російська земля, навіть від тоді, коли ще Росії, ні її попередниці Московщини, ні теж попередниці — бабки Суздальщини, ще на світі не було.

Передвоєнні білі медведі в Америці.

Російська протиукраїнська пропаганда нині йде з двох джерел, зі старого, ще передвоєнного царського табору та з теперішнього червоно-більшевицького табору. Різниця між одною та другою пропагандою на перший погляд виглядає основною та незрозумілою людина не легко зорієнтується, що одним і другим на ділі йде про ту саму річ, а саме, що української нації немає, а тільки якийсь плем'я малоросів, що є частиною одного російського народу. І давні царські або білі москалі й нові червоні мають ті самі переконання, тільки в інший спосіб ведуть свою пропаганду. Білі москалі не признають навіть імені Україна, український, а навіть як його деколи мусять вжити, то так немов би мусіли проковтнути жабу, вважаючи це за термін чисто географічний, себто за назву провінції Росії. Але й тої назви вони не радять вживати, бо то заразиває назва, може обудити національну свідомість навіть серед їх темняків в Америці, найчастіше такі з галицьких москвофілів українського роду.

Червоні москалі ведуть ту саму пропаганду, але куди зручніше. Вони вживають назви Україна, український, нерідко на згіршення темних, біло-московських одноплемінників, але розуміння тих слів таке, що мало воно чим різниться від підходу білих москалів.

Білі москалі в Америці це частинно емігранти зперед першої світової війни, частинно прищелці з Росії по першій світовій війні. Москвалі-емігранти в Америці зперед першої світової війни майже всецільо стояли під впливом найкрайнішої російської реакції. Відомо, що тими емігрантами опікувався царський уряд, дбав про церкви для них та про пресу. Іх газети нині повні таких самих протиукраїнських статей, які можна було стрінути по російських чорносотенних газетах Союзу Русскаво Народа зперед першої світової війни.

Взором такої пропаганди є часопис „Россія“ на сході Америки, або часопис „Новая зоря“ на заході, у Сан Франціско. За ними підтупцюють такі газети, як філадельфійська „Правда“, опера на темних галицьких москвофілах.

Інтелектуального допливу ті часописи не мають, тому заціли такими, якими були перед першою світовою війною. Залюбки передрукуюють протиукраїнські статті найкрайніших російських реакціонерів зперед війни, правдиві музейні пережитки на тлі 25 літ нової історії Східної Європи. У тих статтях українського народу немає; українців — мовляв — на східній Україні небагато; це мазепинці-сепаратисти.

Є трохи українців в „Галиції“, але це не є ніякий природний національний рух, а чужа інтрига. Чия інтрига? За те — вони вже діляться: Одні кажуть, що українці це винахід поляків, другі що німців.

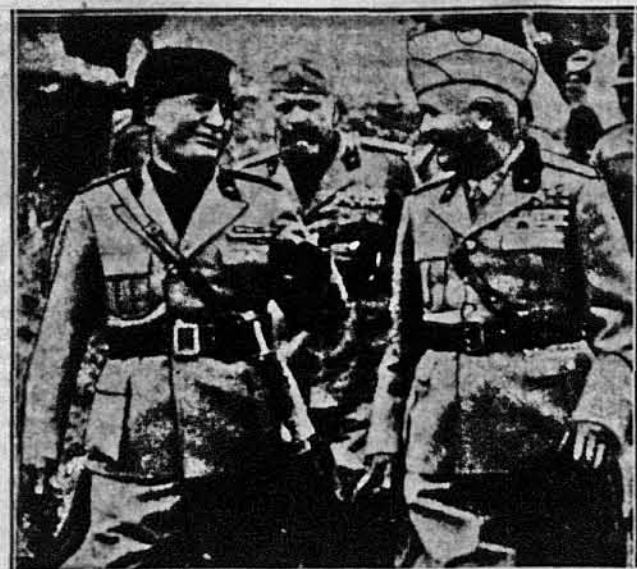
Великим нещастям цілої Святої Росії став проф. Грушевський. Він, мовляв, походить що правда з „Южною Росією“, але він є вимок. Він винен, що український рух в Галичині прийняв поважні розміри. Ці найбільше реакційні білі москалі, що перед першою війною не мали майже інтелектуальних сил, небагато скріпилися новими набутками себто емігрантами з Росії по приході до влади большевиків, бо ті виділи українську дійсність в часі російської революції, хоч ворожо до неї наставлені, та держаться окремо.

Московська протибільшевицька еміграція та українська справа.

Поміж емігрантами по світовій війні були москалі різних напрямків, починаючи від найкрайнішої реакції, кінчаючи на правдивих демократах. Новою піддержкою для тих білих передвоєнних медведів зпід стягу часописів „Россія“ чи „Новая Зоря“ стали реакціонери ненависники українства типу професора київського університету Св. Володимира Василя Шулгина, що перебував в Англії. Його професорський титул відкриває йому брами до редакцій чужих видавництв, навіть з науковою маркою; в них містять він деколи річи, такі ненаукові та такі реакційні й протиукраїнські, що це є хіба соромом для тих звичайно наукових журналів, що даються так натягнути.

Вже в час теперішньої війни, наприклад, помістив він у лондонським славистичним журналі „Славоник енд Істерн Юрпіен Ревю“ статтю під наголовком: Кіив Мати Руських Городів. Бачимо в ній дивну недоброгетність поміж переконуваними аргументами окремішної духовності українського народу та його чорносотенними висновками. З одного боку він признає, що мешканці полудня Росії (себто України) це нарід свободолюбний, демократичний з вродженими більше гуманними почуваннями ніж жителі північної Росії, але рівночасно твердить, що немає українського народу і накидається на українських лідерів як Грушевського, Винниченка, Петлюру та інших, що це вони, каже, створили це шкідливе мазепинство, той сепаратизм, що шкочить Росії. Закінчує статтю дивно нерозумним рефреном, що по вибуху революції було в Києві двадцять кілька українців, а решта правдиві москалі та євреї, яких до речі як правдивий член союзу не любить.

Як пояснив би Василь Шулгин таке явище, що тих двадцять кілька українців кілька місяців пізніше опанували цілий Київ та вневдовзі цілу Україну? Ледви чи вмів би пояснити, але це його не інтелектуального допливу ті часописи не мають, тому заціли такими, якими були перед першою світовою війною. Залюбки передрукуюють протиукраїнські статті найкрайніших російських реакціонерів зперед війни, правдиві музейні пережитки на тлі 25 літ нової історії Східної Європи. У тих статтях українського народу немає; українців — мовляв — на східній Україні небагато; це мазепинці-сепаратисти.

ДУЧЕ Й ЙОГО НАСЛІДНИК.—Підчас одних маневрів італійської армії, в вересні 1935. року стрінулися коло Больцано „дуче“ й маршал Піетро Бадоліо, котрого „дуче“ зробив був віцекоролем Етіопії, а потім заставив зрезигнувати.

ресує. Дивне, що таке питання не заінтересувало теж редакцію того журналу. Шулгин на сторінках того англійського славистичного журналу виповідає ясну та отверту тугу „Києва Матери Русских Городов“ ще раз побачити царя.

Московська наукова пропаганда.

Большевицький переворот викинув з Росії багато науковців, деяких навіть з поважними іменами. Використовуючи повоєнний добробут в Америці та несприхальні тоді наставлення американського громадянства до червоних, багато учених поприміщувалося на американських університетах та в наукових установах. Річ природна, що тим способом вони стали перед американським науковим світом експертами в справах Східної Європи та української проблеми. Більшість з них теж ставилися до українського народу негативно, хоч приличніше що до форми. Не послугуються вони такими драстичними твердженнями як в Червоному але всеж систематично, хоч осторожно працювали цілий повоєнний час, щоб української проблеми на американських університетах та в наукових установах не було.

Завдяки їх праці в американських, навіть фахових, славистичних бібліотеках немає зовсім українських наукових видань. Немає майже зовсім соток томів незвичайно цінних видань київської академії наук з часів її світлозрозовою в добі українзації. Про це вже подбали ті московські вчені. Американський вчений світ, що інтересується справою Східної Європи, видить її здебільша через окуляри тих московських професорів тим більше, що між ними було багато демократів.

Не можна сказати, що немає зовсім між російськими професорами-емігрантами людей безсторонних; є й такі, що історичні погляди проф. Грушевського на поділ східноєвропейських народів не відкидають, але таких релятивно небагато. Далеко частіше таких можна стрінути між російськими вченими в Європі.

Червона протиукраїнська пропаганда.

Большевицька пропаганда проти українського народу йде дуже зручними шляхами, які неознайомлений не легко відкріє. Найважнішим це, що червоні москалі не відкидають імені Україна й український, а навіпаки коли їм треба, то навіть дуже насто, послугуються тими словами. Поняття Україна однаке у них не інакше, ніж у білих москалів. Україна це є край, провінція Союзу Советських Республік. Українці це люди, що мешкають в Україні, але вони не є нацією. Вони мають свої звичаї, свої вишивки, свій український борщ, свого гопака, але сами собою не можуть рядити, бо вони є на ділі частиною тільки російського на-

Син Чіанг-Кай-Шека — китайський реформатор

Радіо-кореспонденція з теперішньої столиці Китаю, міста Чунгкінг, до американського крайового тижневника Колієр'с Віклі у виданні з 31. липня 6. р. передає згадки про реформи в провінції Нюанан в полудневій частині Китаю: Ці реформи провводить адміністратор провінції 32-літній Чіанг-Чіанг-куо син начального вождя Китаю, Чіанг-Кай-шека. Чіанг-Чіанг-куо повернувся до свого краю безпосередно після нападу Японії на Хіну. Він перебував 12 літ на студіях у Росії, оженився з російкою, говорить дома по російськи, в урядованню, очевидно, по китайськи. Знає англійську мову зо школи, але цю не володіє добре. Має двоє дітей: старшого сина Айлена і молодшу донечку. Батько передав адміністрацію Нового Канану своєму синові, коли цей настиравив цього домагався, хоча чі показати свіу адміністраційний хист.

Незабаром батько переконався, що син надається знаменито на своє становище, хоч яке це важке завдання. Труди адміністратора лежать у тому, що провінція дуже зацофана. Нею досі правила кліка вельмож, що толерувала заживання опіюму, торгівлю живим товаром і розпусту, а також тигнула незаконно зиски з домів гри. Серед таких відносин людиність остала в неграмотності і втрачала довіра до законної влади. Бандитизм поширився так далеко, що поодинокі оселі мусіли сами боронитися проти бандитських банд та будувати мури й фортеці для

року. Тому Україна повіки вічні має бути під Москвою, „старшим братом“. Червоні москалі перед українцями того не скажуть, тому видумали нове слово „радянський народ“ — на означення одного народу Советського Союзу. Перекладає хто слова радянський народ на чужу, на приклад, англійську мову, то вже говорить зрозумілою мовою — „Рошен піп“.

Так як реакційні москалі, так само червоні російську історію зачинають в Києві, всі періоди окремого життя України представляється як часи неволі. Аж зєдинення з московським царством за гетьмана Хмельницького стало „визволенням та спасенням України“. Всі найкраї українські патріоти, що боронили самостійності України, як полковник Богун, гетьман Мазепа, Орлик це зрадники українського народу! Приятелями українського народу стали всі його гнобителі починаючи від царя Петра. В результаті одна й друга пропаганда йде до того самого: нема української нації, тільки плем'я малоросів.

захисту. Військові експедиції проти бандитів були, мало успішні.

Рада на бандитів.

Обнявши владу, молодий Чіанг поставив собі як перше завдання привернути пошану до закону і до законної влади. Отже почав від бандитів. До Ванга, головного ватажка розбишацької банди, він вправився самий, лише в товаристві свого сауги. Оселя ватажка була стережена вартівниками. Вони вхопили Чіанга і привели перед ватажка. Ватажок здивувався, коли побачив Чіанга, але на підставі знаних правил китайської чемности почав з ним розмову. Чіанг вітерто сказав бандитови, за чим до нього прийшов. Найсамперед почастивав бандита пляшкою вина, а серед гостини ставрав його переконати, що тепер не час на нутрішні розбишацтва, коли спільний ворог — Япон — винищує всіх китайців. Ванг пильно слівив хід думок Чіанга і спитався його, як він може цьому зарадити. На це Чіанг заявив: „Я дарую тобі кару за попередні розбишацтва, як ти заклучиш зо мною угоду, що до кінця життя твоїх побратимів на службу державі“. Ванг перегорив справу з іншими бандитами і прийняв беззастережно пропозицію Чіанга.

Коли про це рознеслася вістка по краю, інші бандити так само піддалися і стали на службу державі.

В оригінальний спосіб він йаладав справу з вельжома, що толерували розпусту, хоч деяких казав розстріляти, коли вони хотіли виминути кари, оферуючи взаїмну свої літаки до державі.

Чіанг призначив окремі дні для особистого судівництва. Кожен міг зголоситися до нього і він судив самий. А що в нього є талант, то його призначив адміністратором провінції.

Та головну свою увагу Чіанг звернув на нещасливих: хворих, убогих і покривджених. Не жалував ні особистих видатків ні державних фондів на такі цілі.

Школи поставив на європейський рівні і в них виховує дітворо на завзятих патріотів. Дітей вчить самопшани і самоуправи у пластових таборах.

Читає в дорозі твори Шевченка.

А звідки бере інспірацію до таких діл і до щирого народолобства?

Про це не говорить кореспондент, що йому на імя Герисон Форман. Однаке замітні такі слова в його кореспонденції до „Колієр'с Віклі“:

„Я стрінув молодого Чіанга в Чунгкінгу і він запросив мене відвідати Новий Канан. Чіанг є атлетично збудований, дуже живої вдачі, говіркий, веселого настрою. Говорить плавно по російськи. Коли ми всіли до літака він читав збірне видання творів Шевченка, українського поета з 19. століття“.

ВНАСЛІДОК УСТУПЛЕННЯ МУСОЛІНІЯ ПАДУТЬ ЦІНИ НА БІРЖІ.

НЮ ЙОРК. — Упадок Мусолінія в Італії викликав упадок цін вартісних паперів на біржі, у деяких випадках на 4 поїнти. Це була найбільша несподіванка на біржі від 4. квітня, коли то президент виглосив промову про загранічну політику.

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY JOIN THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN

AMERICAN HEROES

BY LEFF

Captain Anthony Hollub manned the top turret guns of his grounded plane to return the fire of the Jap air attack on Clark Field in the Philippines. Exposed to strafing planes, the New Mexico captain ran across the field for more ammunition when it was exhausted. He was ready to sacrifice his life to keep his guns blazing. How much can you invest in Payroll Savings to help heroic fighters like Hollub to keep firing?

Американські жертви війни

Роберт Петерсон, урядуючий секретар війни, оголосив сьогодні кількість американських жертв теперішньої війни. До відомої з його звіту, що до 7. липня ц. р. втрати армії вносили 65,136 осіб. Теперішня війна вже триває довше ніж попередня світова війна для Америки. Однаке втрати тепер є далеко менші. Попередня війна забрала 248,589 вояків із сухопутної армії.

Однаке інакше представляються втрати при флоті та в корпусі маринарки. У попередній війні ми втратили 18,332 осіб, а в теперішній війні втрати в цих ділянках війни вносять 27,284 осіб. Тут зарековано вже і плінні полон. У цифрах з першої війни нема поданих плінників.

Не зважаючи на оці порівняння з першою війною, секретар Петерсон остерігає, що не треба бути оптимістом на будуче. Досі війна по нашій боці була у вступній стадії. Тепер, коли вже все го-

тове до великих подвигів жертви мусять теж бути великі. Відтепер і війна буде йти скорішим кроком.

Убитих до 7. липня є 7,471 вояків з армії, а в попередній війні ми втратили в убитих 37,568 вояків. Від ран померло в теперішній війні 673 вояків, а в попередній 12,942.

Несмертельно ранених було досі 17,724, а в попередній війні 193,664. Зате гірше представляються цифри в числі полонених. В попередній війні 4,416 американців дісталося в полон, а тепер нараховано 18,192 полонених, а 21,026 зарековувється до пропавших.

Від нападу на Перл Гарбор втрати в морях, в корпусі маринарки та при обороні побережжя є такі: померших 8,412, ранених 4,763, пропавших 10,267, попавших у полон 3,842, разом 27,284 осіб. В попередній війні були такі втрати: при флоті 7,334, при корпусі маринарки 10,998, а не оголошені цифри втрат в службі при обороні побережжя.

ПОЛЯКИ БАЖАЮТЬ СПІВПРАЦЮВАТИ З ЧЕХОСЛОВАКАМИ.

ЛОНДОН, (ОНА). — Відповідаючи Бенешови на кондоленційну телеграму вислану руки польського уряду з приводу смерті генерала Сікорського, президент Рачкевіч зазначив, що поляки бажать співпрацювати з чехословаками в справі будови спільних основ для відродженої Чехословаччини і Польщі.

З телеграми ясно, що президент Річи Посполитої має на думці переговори відносно творення східно і середньоєвропейської федерації, яку Сікорський мав на думці творити. Проти такої федерації виступив советський Союз, і чехи відкинулись від неї. Поль-

ське правительтво в Лондоні не покидає думки про федерацію і, як виходить з телеграм, готове приступити до перервних в цій справі переговорів.

ВОЯКИ НА СТУДІЯХ МОЖУТЬ ДІСТАТИ ШКІЛЬНІ ДИПЛОМИ

НЮ ЙОРК. — Суперінтендент ньюорських шкіл оголосив, що студенти публичних шкіл, які вчаться після вступлення до армії в таборах, дістануть шкільні дипломи по скінченню студій так, якби були правильними учнями в школі. Це відноситься до фахових шкіл та шкіл, що мають академічний стан.

У ЦІ ЧАСИ, КОЛИ ЗАХІДНІ ДЕМОКРАТІ в боротьбі проти тоталітарних диктаторів шукають способів мирної співпраці народів і держав, одною з книжок справді на часі є книжка про Україну, її минуле і сучасне:

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ“ проф. МИХ. ГРУШЕВСЬКОГО в англійському переводі: A HISTORY OF UKRAINE

By MICHAEL HRUSHEVSKY

СТОРИН 629 4 КАРТИ (мапи) PRICE \$4.00

Для замовлення внірийте понижчий купон і зашліть зо замовленням.

ДО КНИГАРНІ „СВОБОДИ“, Р. О. ВОХ 346, JERSEY CITY, N. J.

Посилаю оштуг _____ доларів моні-ордером (чеком) і прошу вислати мені _____ примірників Історії України проф. Михайла Грушевського в англійським перекладі.

Імя _____ Адреса _____ Місто _____ Credit _____

Франсуа Порше

РОЛЯ МРІЇ В НОВІТНІМ ЖИТТІ

Стало банальним твердити, що новітнє життя є дуже неспокійне, що його віллі хвилини рідкі, короткі й непевні; але помилкою було б з тої порівчності, яка є ритмом теперішніх часів, робити висновок, що мрія не має вже місця в нашій виведеній з рівноваги існуванню.

Ця помилка походить з того, що звичайно змішують два поняття — мріяння і відпочинок; або краще, з того, що наша думка, вірна старим навичкам (хоч вони й не покриваються з нашим теперішнім досвідом), все не може відділити стан мріяння від непорушності або від певної отяжленості. Згідно з цими звичайними поняттями, мрійник це людина, яка ледви пересувається з місця на місце, або й зовсім ні. Уявляємо її або як вона спить на софі, або сидить під плакучою вербою, або валенється самітом, найчастіше пішки, часом кінно, крок за кроком, спустивши поводи.

Чи це значить, що ці особи сниться, при яких людина лишається непорушною, або коли рухається, то тільки ледви помітно, зовсім зникли? Певно, що ні. І досі не мріється на софі. Ця мода навіть на жаль дуже поширилася. Тепер не є вона вже привілеєм артистичної циганерії. Спростачена люлька з опієм і ще більш поширений «сніг» до нюхання лише заступили невинний романтичний казан або гашиш, колись доступний тільки немоглим втаємниченим. Так само, сидяча позиція лишиться завжди найвідповіднішою для мрійника. Але в наші часи хтож не волітиме, за-

мість лавки, набитої мохом самоходою подушки? Там спокійне, що його віллі хвилини рідкі, короткі й непевні; але помилкою було б з тої порівчності, яка є ритмом теперішніх часів, робити висновок, що мрія не має вже місця в нашій виведеній з рівноваги існуванню.

В цій знайім всім прикладі ми вже ухоплюємо звязок, що дучить ритм модерного життя з механізмом сну. Сон бо є ніщо інше, як розвертання получених між собою образів, коли один кличе за собою другий, а другий — третій і т. д. Цей рух є суб'єктивний, себто внутрішній: його ареною є наш мозок. Але аналогічний рух, тільки вже об'єктивний, є рух зовнішнього світу в його теперішнім безупиннім гоні, і він, цей рух, накладає нашим зміслом силу вражіння і спостережень, подібних немов би автоматичним своїм чергуванням до звязаних одним ланцюгом сонних уяв. Ці відчуження мають ще й іншу подібність з сонними образами, а саме короткотривалість: вони спалахнуть на мить і зникнуть. Подібність обидвох рухів є така, що їх легко змішати між собою. Вражіння зовнішнього світу, з якою ми мають, дістають злудний характер; дійсно спостережені речі мають вигляд уроєних, а в той же час вигаданих, за-

прибирає вигляд дійсності, що все тікає, як і він сам. Сон і життя від цього часу тяжко відділити від себе. Межі обох ніс повстає міст. Біг обох систем стає подібним один до другого. Приспіншення в руху одної зараз уділяється другій і навпаки. Це — як два злучені між собою кола.

Не уявляє сумніву, що в цих перегонах дійсність дуже часто випереджує мрію. Нещодавно ще повітряна подорож братів Арашарів, а далі Жіре і Дордії, що одним скоком перелетіли з Парижа до Омська, підтверджують сказане. Цей рекорд, писала одна газета, зробив ударяюче вражіння. Певно! Але коли щось „ударило“ наше вражіння, то значить це щось перевищило його. На це можна відповісти, що мрія тут, як і взагалі, попередила чин. Без сумніву, в свідомості героїв повітря, вимріяний образ, уява про героїчний вчинок, який треба було виконати, попередила самий цей вчинок. Так само, якесь відкриття є завжди справдженням здогади, себто мрії, що спершу прийняла в мозку вченого. Але ми говоримо тут про загальну імагінацію, про загально поширену здібність мріяти, властиву масі, що закріплює собою дух певної доби. Отже, в цій розумінню ясно, що дійсне нашого часу не перестало випереджувати мрію юрби. Передовсім матерія в своїх перемінах показує великою ілюзіоністкою. Життя, завдяки чудесному розвитку наук і механічної штуки, за кілька років прийняло передбанчені й неймовірні форми. З цього виникла універсальна поезія, не книжка, не літературна, лиш поезія річей, незалежна від мови, якась планетарна фантастика, що відповідала новій концепції, яку засвоїла собі в наші часи найтемніша людина про свою

власну домівку серед всесвіту. Особливо в підбиттю простороні (і часу, бо одно звязане з другим) найсміливіші помисли мусіли уступити дійсності. Пригадаймо, що мрія і життя ще в 1840 йшли кроком черепахи. Потім життя зненацька поспішило вперед по рейках залізниці, а за нею побігла скоро й мрія. Спершу ніби проти волі, як той, кого обудили зі сну, бо він досі так привик до повільності. Пізніше прийшла черга на самохід збури стару оптику нашої уяви... В вагоні, образ, що маємо перед очима, є звичайне чергування образів. Торпедо перенесло глядача в самий осередок виру. Нарешті прийшов літак, що не тільки стремить знищити віддалення, але й з допомогою фотографії збагачує несподіваними перспективами поле нашого зору. Цілковито природно, поспіх, що є прикметою нашого часу, падає в очі передовсім при огляданню постулу, осягнутого в засобах транспорту, але й в інших винаходах можна спостерегти той самий поспіх.

ний ритм, з тою самою журбою перевищити осягнути вже наслідки. Подібно, коло 1835 р. газове освітлення, коли воно зачало ширитися, здивувало сучасників. Але щож є цей тремтячий жовтий метелик облік-променювання електричної іскри! Я й досі пригадую зворушення, що охопило мене, коли, семи років, я вперше побачив лукову лампу. Але від того часу лукові лампи все збільшували і збільшували свою силу, і тепер вона має границі хіба лиш в опорі нашої сітківки.

Телеграф, телефон, бездротовий телеграф і інші дива докониані в тій самій цілі: знищити простороні і час. Але дитинством було вичислити тут всі завоювання матеріяльної природи, наслідком яких було кожного разу приспіншення скорості ритму нашого існування. Вистане лише залямтати, що завдяки своїй несталості, многи своїх метаморфоз, акція стала, з певної точки погляду, „сестрою мрії“, та що вона пірвала останню в своїй нестатності й гарячковім гоні наперед.

Світ більший, ніж думали

Астрономи зробили останніми часами інтересне відкриття. Для них світ, вселенна, представляється без порівняння більший, ніж вони думали. І міра, якою вони міряли промір вселенної, показала закоротка. На скільки? — На повних 106,000 миль. Небесний сяжені, що його називали Астрономічною Одиницею, це віддалі землі від сонця. Ця віддалі обчислена на 93,000,000 миль. Ще в 1896 році обчисляли, що ця віддалі довга на 92,897,000 миль. Але тепер виявилось, що це не була точна віддалі. На ділі вона була 93,003,000 миль, отже міра цілої вселенної є на 106,000 миль довша, ніж обраховували в 1896 р.

Як могли астрономи відкрити цю помилку? Про це пише д-р Гарольд Вівер з Еркес обсерваторії. Він каже у своїм звіті для Астрономічного товариства на Західнім Півнобрежжю, що над тим працювали з великою терпеливістю найславніші астрономи в 24 обсерваторіях в 14 краях цілого світу через 13-літ.

Тому, що звисний астроном Йоган Кенлер в р. 1609 відкрив докладні природні права, на підставі яких обертаються планети, було це для астрономів легко обрахувати віддалі всіх планет мірою, створеною з віддалі землі від сонця. Беручи цю міру за підставу, можна було обчислити віддалі з'яв і між з'явими. Отже легко було вимірити, кілька то таких мір є між одною з'явою і другою, але помилка лежала в тому, що не знали докладної довжини самої міри. Астрономи відкрили, що найпевніше робити поміри на малій планеті з родини астероїдів, званій під іменем Ерос. Це така мала планета, що в телескопі вона представляється як світлана точка. Отже першим кроком було винайти докладну позицію планети Ерос. Над тим працювали 14 обсерваторій від жовтня 1930 року до травня 1931 р. Зроблено в тих обсерваторіях 2847 фотографічних світлін і на їх підставі кожна обсерваторія окремо могла промірювати положення Еросу. Ці обчислення тривали повних 10 літ, аж до 1941 р. Тепер оголошено звіт цілої комісії і без сумніву ствержено, що віддалі землі від сонця є 93,003,000 миль.

BE 100% WITH YOUR

BUY WAR BONDS

ДАНЦІ ОЧІКУЮТЬ ІНВАЗІЇ ЄВРОПИ.

СТОКГОЛЬМ, Швеція, (О. НА). — З Данії надходять вісті, що там ларід нетерпеливо очікує загальної інвазії європейського континенту. Ба не тільки очікує, а й приготується до неї. Кажуть, що тайні товариства в Данії відбувають вправи саботажу і вчать стріляти, бо як пічнетесь загальний наступ, до данське населення повстане і буде помагати Об'єднаним Державам нищити наїздника. В данських тайних товариствах знаходяться всі верстви населення: фермери, робітники, професіоналісти і фабриканти. Всі вони ставлять наїздникові пасивний опір і гальмують його рух. Роблять це пильовано і з розмислом. Німецька поліція ніколи не може викрити саботажників, бо данці тримаються солідарно і не видають свого чоловіка. Це люди високої культури і німецька окупаційна влада має з ними багато клопоту. Наприклад, просить організована данська молодь в німців дозволу на загальні збори в справі оборони краю. Німці дають дозвіл, бо дума-

ють, що це має бути мітінг в справі оборони серед аїнтською інвазією. Зходяться маса народу і слухає та оплескує ораторів, які говорять одно, а нарід розуміє друге.

Найбільш діяльною організацією в Данії є соціал-демократична молодь. Вона є дуже добре вихована, здисциплінована і має більш як 38,000 членів. Має звязки з військовими кругами і як прийде час на порухунок з окупантами, то молоді данці відплатяться німцям за кривди заподіяні данському народові.

\$150.00 ШІЛИЙ ПОХОРОН

І ще ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAL KAIN FUNERAL HOME

433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

ДИСТАНУТЬ ЗАНЯТТЯ

КАРПАТО-РУСЬКА ПАРОХІЯ

Преч. Діви Марії в Корнінг, Н. Я., пошукує ДЯКОУЧИТЕЛЯ. Кандидати самотні мають першештво. Так само і старші віком. Тверезого, побожного та доброго характеру. Голоситися листовно, або особисто.

Rev. NICHOLAS NAVROCKY, 254 W. Erie Avenue, Corning, N. Y.

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шпра і чесна

383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J.

Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИК

зарядку погребам по ціні так низькій як \$150.

ОБСЛУГА НАРКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th St., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛІДЕЛЬФІЮ І ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ПЕТРО ПРЕМІ

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИК

Занимаєсь похоронами в БРОУК БРОУКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 797 Prospect Avenue, (cor. E. 186 St.) BROOKLYN, N. Y.

Tel.: MEtrose 5-6577

З МИНУЛОГО МОГУТНЬОГО КОЛИСЬ ДУЧЕ. Мусоліні й Гітлер підчас одної з своїх стріч.

Навіть Найбільше Хорі не Повинні Тратити Надію. — Можна Відзискати Здоровля Також без Ліків і Операція

При помочі чуткого інструменту Нюркалометр можна прослідити і бачити місця невластивого діяння нервової системи — тимсамим устальюється причину хоробі і недомагань людського організму.

РОСИФІНА СТАХУРСЬКА. БАЙОН, Н. ДЖ.

Ніхто не зможе оцінити працю д-ра Мілера ліпше від мене. Я підупала на здоровю так, що власними силами не могла порухатися з місця на місце. Багато докторів казали мені, що на мою хоробу дійсно нема ради, та є тільки мала надія на подужання. Завдяки моїй приятельні я довідалася про д-ра Мілера. По кількох тяжких підокою д-ра Мілера я відзискала сили в такій степені, що всіх моїх знайомих це впродваило в подив.

Тому поручаю д-ра Мілера усім хорім жінкам.

В завітнім оголошенні буде подане письмо Катерини Ващевич.

Є неможливи проголосити всі письма від моїх бувших пацієнтів, які висказують подяку за подану їм мою оптику і добрі результати в їхніх недомаганнях.

Подяки писані недорічками і жінками, яким приходилося терпіти на різні хоробливі припадки, як: недомагання м'якушка, ревматизму, астму, колєния в грудях і крижах, болі в руках і ногах, ослабленія серця, зору і слуху, завороти голови, неправильне тиснення кровини, цукровицю, жовчепі каміня, недомагання нирок і міхура, а також у жінок великі несправильності і жіночі недуги.

Ці письма, на жадання, будуть інтересованим показані в офісі в їх оригінальній, правно стверженій формі.

Dr. JOSEPH MILLER, D.C.Ph.C. 790 BROAD STREET, Corner Market Street, NEWARK, N. J.

Години прийнять: Кожного дня від 8-ої рано до 8-ої вечір. В неділі і свята від 9. рано до 12:30 впол.

Телефон: Mitchell 2-0773.

ZEEBA RAISED HER BOW; AND THE HUNTER FIRED --- AT THE SAME INSTANT.

Зіля підняла свій лук; і мисливий вистрелив зо своєї рушниці в той самий мент.

THE JUNGLE MAID WAS ASTONISHED BY THE SHOT. THE HUNTER WAS SURPRISED TO SEE THE ARROW STRIKE THE QUARRY.

Дівчина з джунглів була здивована вистрілом. Мисливий був здивований, побачивши, як стріла застрягла в звірині.

BUT HE WAS EVEN MORE AMAZED WHEN A GIRL DROPPED OUT OF THE TREES, ASTRIDE THE CARCASS OF THE KILL!

Але він ще більше здивувався, побачивши, як з дерев зіснулася дівчина й підійшла до вбитої звірини.

INSTANTLY SHE AIMED AN ARROW AT HIM. THERE WAS MENACE IN HER SWIFT ACTION!

Вмить вона націлилася стрілою на нього.